

sygn. akt I C 2075/15

WYROK

WIMIENIURZECZYPOSPOLITEJPOLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Michał Rachel

Protokolant: sekretarz sądowy Jolanta Kątna - Glapka

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2015 r. w Ostrowie Wielkopolskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa - akcyjna spółka jawna z siedzibą w W.

przeciwko T. W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej T. W. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa - akcyjna spółka jawna z siedzibą w W. kwotę 544,60 (pięćset czterdzieści cztery 60/100) złotych wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w skali roku liczonymi od kwoty 500,00 zł od dnia 27 czerwca 2015 roku do dnia 8 grudnia 2015r.;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. rozkłada pozwanej T. W. zasądzoną w pkt 1 wyroku należność na 11 miesięcznych rat, z czego 10 rat w wysokości 50,00 zł, a ostatnia rata w wysokości 44,60 zł powiększona o odsetki wynikające z pkt 1 wyroku, płatne z góry do ostatniego dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca stycznia 2016r., z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w skali roku w razie opóźnienia którejkolwiek z rat;

IV. zasądza od pozwanej T. W. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa - akcyjna spółka jawna z siedzibą w W. kwotę 200,80 (dwieście 80/100) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Michał Rachel

UZASADNIENIE

W dniu 7 sierpnia 2015r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo – akcyjna spółka jawna z siedzibą w W. złożyła do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanej T. W. o zasądzenie kwoty 615,60 zł wraz z odsetkami oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż firma (...) Sp. z o.o. z/s w W. udzieliła pozwanej pożyczki nr (...), a pozwana nie zwróciła jej w umówionym terminie, tj. do dnia 15 sierpnia 2014r. W dniu 6 marca 2015r. firma (...) Sp. z o.o. z/s w W., jako współnik strony powodowej, na podstawie zwartej w dniu 10 lutego 2015r. umowy spółki jawnej wniósł wkład

w postaci pakietu wierzytelności przysługujących tej firmie z tytułu zawartych umów pożyczek. Każda tak wniesiona wierzytelność składała się z: a) kapitału niespłaconej kwoty pożyczki, b) opłat za czynności windykacyjne, c) odsetek umownych za opóźnienie w wysokości czterokrotnej stopy kredytu lombardowego, d) odsetek ustawowych od opłat windykacyjnych.

Postanowieniem z dnia 10 września 2015r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim.

Na rozprawie w dniu 8 grudnia 2015r. pozwana oświadczyła, iż zgadza się z treścią pozwu, jednakże wniosła o rozłożenie należności na raty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 maja 2014r. pozwana T. W. zawarła z firmą (...) Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., przy udziale pośrednika kredytowego, Umowę Pożyczki Odnawialnej (...). W tym samym dniu pozwana złożyła wniosek o pożyczkę. Na podstawie zawartej umowy pozwanej udzielona została pożyczka w wysokości 500,00 zł, na okres 30 dni, z terminem spłaty w dniu 8 czerwca 2014r.

W § 10 ust. 1 umowy pożyczki odnawialnej postanowiono, że w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki, pożyczkodawca zastrzega sobie możliwość naliczenia odsetek za zwłokę w wysokości czterokrotnej wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Zawiadomienia o istnieniu opóźnienia w spłacie pożyczki, stanowiące wezwania do zapłaty, będą wysyłane przez pożyczkodawcę korespondencyjnie na adres korespondencyjny pożyczkobiorcy lub w formie sms i email. Pożyczkobiorca zostanie obciążony kosztami wezwania do zapłaty w następującej wysokości:

- 1) 35,00 zł za przesłanie pierwszego wezwania do zapłaty drogą pocztową po upływie 30 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki,
- 2) 45,00 zł za przesłanie drugiego wezwania do zapłaty drogą pocztową po upływie 60 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki,
- 3) 55,00 zł za przesłanie trzeciego wezwania do zapłaty drogą pocztową po upływie 90 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki.

(dowód: wniosek o pożyczkę, k. 18,

umowa pożyczki odnawialnej, k. 19-27,

potwierdzenie przelewu, k. 29)

Pozwana nie dokonała w ustalonym terminie zwrotu wymaganego świadczenia na rzecz strony powodowej.

(okoliczności niesporne)

W dniu 16 września 2014r. firma (...) Sp. z o.o. z/s w W. sporządziła wezwanie do zapłaty zaadresowane do pozwanej wzywając go do zapłaty kwoty 547,10 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty, k. 41)

W dniu 6 października 2014r. firma (...) Sp. z o.o. z/s w W. sporządziła wezwanie do zapłaty zaadresowane do pozwanej wzywając go do zapłaty kwoty 566,50 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty, k. 42)

W dniu 17 października 2014r. firma (...) Sp. z o.o. z/s w W. sporządziła wezwanie do zapłaty zaadresowane do pozwanej wzywając go do zapłaty kwoty 585,30 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty, k. 43)

W dniu 1 lipca 2015r. strona powodowa sporządziła wezwanie do zapłaty zaadresowane do pozwanej wzywając go do zapłaty kwoty 616,28 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty, k. 44)

W dniu 6 marca 2015r. firma (...) Sp. z o.o. z/s w W., jako wspólnik strony powodowej, na podstawie zwartej w dniu 10 lutego 2015r. umowy spółki jawnej wniósł wkład w postaci pakietu wierzytelności przysługujących tej firmie z tytułu zawartych umów pożyczek. W dniu 6 marca 2015r. zawarta została umowa sprzedaży pomiędzy stroną powodową a firmą (...) Sp. z o.o. z/s w W., której przedmiotem była sprzedaż pakietu wierzytelności przysługujących (...) Sp. z o.o. z/s w W. z tytułu kosztów związanych z zawartymi umowami pożyczek. Powyższymi transakcjami objęta została także wierzytelność jaką posiadała firma (...) Sp. z o.o. z/s w W. wobec pozwanego.

(dowód: umowa spółki jawnej, k. 31-33v,

oświadczenie o wniesieniu wkładów, k. 34,

lista wierzytelności wniesionych do spółki jawnej, k. 35-36)

Pozwana utrzymuje się ze świadczeń rentowych w wysokości 990,00 zł. T. W. zamieszkuje wraz z pełnoletnim synem na nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym. Nieruchomość ta stanowi jej wyłączną własność. Syn pozwanej pracuje dorywczo, partycypuje w kosztach utrzymania domu wyłącznie w sytuacji, gdy posiada jakieś środki pieniężne. Na skutek zajęcia dokonanego przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego pozwana faktycznie otrzymuje rentę w wysokości 690,00 zł. Po opłaceniu wszelkich kosztów utrzymania pozwanej pozostaje w miesiącu do swobodnej dyspozycji ok. 50 zł. Oprócz zadłużenia egzekwowanego w toku postępowania egzekucyjnego pozwana nie ma innych długów.

(dowód: zeznania pozwanej 00:04:15 – 00:12:17, płyta CD, k. 56)

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody, które nie budziły wątpliwości sądu i nie były kwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie pozostawało, iż pozwana zawarł z poprzednikiem prawnym powoda umowę pożyczki.

W myśl art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dając pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Stan faktyczny sprawy nie budził zasadniczych wątpliwości. Pozwana nie kwestionowała faktu zawarcia powyższej umowy, legitymacji czynnej strony powodowej oraz wysokości dochodzonej kwoty pożyczki.

Jak wynika z uzasadnienia pozwu, na dochodzoną należność w wysokości 615,60 zł, składają się następujące należności:

a) kwota 500,00 zł z tytułu niespłaconej kwoty pożyczki,

b) kwota 71,00 zł z tytułu „opłat manipulacyjnych za czynności windykacyjne związanych z opóźnieniem w spłacie pożyczki naliczonych zgodnie z warunkami Umowy Pożyczki Odnawialnej”

c) kwota 44,60 zł z tytułu odsetek umownych za okres od dnia 16 sierpnia 2014r. do dnia 26 czerwca 2015r.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż strona powodowa, pomimo obowiązku określonego w treści art. 6 k.c., w żaden sposób nie wykazała jakie należności objęte są należnościami z tytułu „opłat manipulacyjnych za czynności windykacyjne” oraz na jakiej podstawie zostały naliczone.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, iż zarówno treść przedmiotowej umowy pożyczki, jak i dołączonych do pozwu wezwań do zapłaty zdaje się wskazywać, iż „opłaty manipulacyjne za czynności windykacyjne” to opłaty związane z kierowanymi do pozwanej wezwaniami do zapłaty.

W ocenie Sądu żądanie zapłaty kwoty 71,00 zł z powyższego tytułu budziło uzasadnione wątpliwości, wobec tego powództwo w tym zakresie podlegało części oddaleniu.

Wprawdzie pozwana przy pierwszej czynności procesowej uznała powództwo, to jednak zgodnie z art. 213 § 2 k.p.c., Sąd jest związany uznaniem powództwa tylko wówczas, gdy uznanie nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego, albo nie zmierza do obejścia prawa.

W postępowaniu cywilnym obowiązuje zasada kontrydiktoryjności, tym niemniej Sąd powinien czuwać na zachowaniem równości stron postępowania, zwłaszcza w sporach, w których po stronie pozwanej występuje konsument, postrzegany przez ustawodawcę jako słabsza strona stosunku prawnego, z którego wynika dochodzone roszczenie. Podkreślić trzeba, że ustawą z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. z 2000 r. Nr 22, poz. 271) zmienione zostało brzmienie przepisów art. 385¹ i 385² k.c. oraz dodano art. 385³ k.c. Przepisy te wprowadziły reżim ochronny w przypadku zawierania umów z konsumentami, implementując do prawa wewnętrznego przepisy Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich.

Stosownie do treści art. 385¹ §1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (art. 385¹ § 2 k.c.).

Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.).

Klauzula generalna z art. 385¹ §1 k.c. zawiera dwa kryteria oceny postanowienia umowy jako niedozwolonego, tj. dobre obyczaje i interesy konsumenta. Dobre obyczaje są w zasadzie równoważnikiem “zasad współżycia społecznego”, natomiast “interesy” konsumenta należy rozumieć szeroko, nie tylko jako interes ekonomiczny, mogą tu bowiem znaleźć uzasadnienie takie okoliczności, jak zdrowie konsumenta, czy też jego czas zbędnie tracony, dezorganizacja toku życia, zawodu (zob. Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga Trzecia. Zobowiązania. Tom I, pod redakcją Gerarda Bieńka, W – wa 2002, s.137). Zgodnie z zawartym w tym przepisie szczególnym kwalifikatorem naruszeń, muszą to być naruszenia “rażące”.

Ponadto ustawodawca w art. 385³ k.c. wprowadził przepis, który ma charakter reguły interpretacyjnej, ukierunkowując ocenę konkretnego postanowienia w umowie konsumenckiej, kiedy zachodzą w tym przedmiocie wątpliwości. Zawarte w tym przepisie wyliczenie postanowień, choć obszerne, ma charakter jedynie przykładowy, a cechą wspólną wymienionych tam klauzul jest, że jako takie nie są one zabronione w obrocie powszechnym ani konsumenckim, a jedynie mogą zostać uznane za niedozwolone wobec konsumentów. W myśl art. 385³ k.c.

pkt 17 w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego. Klauzula generalna zawarta w art. 385¹ §1 k.c. znajduje zastosowanie do wszystkich umów konsumenckich bez względu na to, czy przy ich zawieraniu posłużono się wzorcem umowy, czy też nie. Zauważyć przy tym należy, że w treści umowy konsumenckiej zawartej z użyciem wzorca mogą poza postanowieniami z tego wzorca znaleźć się również postanowienia uzgodnione indywidualnie z konsumentem; a także, wobec wąsko ujętego pojęcia “postanowień uzgodnionych indywidualnie”, postanowienia na których treść konsument nie miał żadnego wpływu. Nie ulega wątpliwości, że obowiązująca i powszechnie aprobowana w prawie obligacyjnym zasada swobody umów, realizowana może być jedynie pod kontrolą prawa. Sąd może bowiem dokonywać oceny, czy dane postanowienia zawartej umowy są zgodne z obowiązującym prawem. Istnieją przeto przewidziane prawem instrumenty umożliwiające kontrolę umowy, które mogą być również wykorzystywane do kontroli sprawowanej z uwagi na specyficzny interes konsumenta. Ocena dokonywana w toczącym się między przedsiębiorcą a konsumentem sporze (in concreto), może dotyczyć sposobu korzystania z prawa podmiotowego (art. 5 k.c.), a więc w jaki sposób umowa jest realizowana wobec konsumenta, a także kontroli treści umowy w oparciu o przepisy art. 58 k.c. i 353¹ k.c.

O ile postanowienia uzgodnione indywidualnie podlegają ocenie w świetle art. 58 k.c., 353¹ k.c. i 5 k.c., a ponadto na podstawie art. 385¹ §1 k.c., o tyle postanowienia z wzorca oraz postanowienia, na których treść konsument nie miał wpływu, a także umowy konsumenckie zawarte bez posłużenia się wzorcem podlegają ocenie w świetle cyt. wyżej klauzuli generalnej z art. 385¹ §1 k.c. Zgodnie bowiem z cyt. wyżej przepisem art. 385¹ §2 k.c. postanowienie niedozwolone nie wiąże konsumenta. W myśl tego przepisu sankcja przy kontroli dokonywanej w konkretnej sprawie polega na tym, że postanowienie umowne uznane za niedozwolone staje się bezskuteczne, natomiast umowa jest wiążąca w pozostałym zakresie. W przeciwieństwie do unormowania z art. 58 k.c., ani doniosłość zakwestionowanego postanowienia dla któregokolwiek z kontrahentów nie ma znaczenia dla ubezskutechnienia tego postanowienia, ani na miejsce takiego postanowienia nie wchodzi dyspozycja normy prawnej.

Na marginesie wskazać należy, że to właśnie opisane wyżej konsekwencje zastosowania art. 58 k.c., mogące niejednokrotnie prowadzić – wbrew woli konsumenta - do uznania nieważności całej umowy, stały się podstawą do odstąpienia zastosowania w cyt. klauzuli generalnej sankcji nieważności.

Sankcja z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. jest bardziej dotkliwa dla przedsiębiorcy zważywszy, że niejako automatycznie “ex lege” usuwa z umowy to właśnie postanowienie, które “obliczone” było na przysporzenie mu jakichś korzyści.

Konsekwencją abuzywności (szkodliwości) klauzuli jest jej bezskuteczność, która wynika z samego prawa, bez potrzeby kierowania przez uprawnionego stosownego żądania wobec organu stosującego prawo, a ewentualne orzeczenie sądu w tej kwestii ma charakter deklaracyjny. Wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie należy rozstrzygać za pomocą cyt. wyżej Dyrektywy, według której obowiązkiem Państw Członkowskich jest zapewnienie, aby umowy zawierane z konsumentami nie zawierały nieuczciwych warunków. Państwa Członkowskie powinny zapewnić, aby nieuczciwe warunki nie były zamieszczane w umowach zawieranych przez sprzedawców lub dostawców z konsumentami oraz, jeżeli takie warunki zostają w nich zawarte, aby nie były one wiążące dla konsumenta oraz zagwarantować, żeby umowa obowiązywała strony zgodnie z zawartymi w niej postanowieniami, pod warunkiem, że po wyłączeniu z umowy nieuczciwych warunków może ona nadal obowiązywać. Z powołanych założeń celowościowych cyt. dyrektywy wynika jednoznacznie, iż rzeczą organów stosujących prawo - sądu jest zapewnienie konsumentowi - jako stronie słabszej, skutecznej ochrony przed wszelkimi działaniami przedsiębiorców zmierzającymi do wykorzystania swojej dominującej pozycji z pokrzywdzeniem konsumenta.

Nie ulega wątpliwości, że zarówno cyt. dyrektywa, jak i przepisy art. 385¹ k.c. - 385³ k.c., będące implementacją do prawa wewnętrznego tej dyrektywy, są “obliczone” na konsumenta nie znającego prawa, a także na jego nieuwagę, lekkomyślność, brak dociekliwości, który z reguły nie zdaje sobie sprawy z przyszłych rzeczywistych skutków postanowień, jakie są mu proponowane przez profesjonalistę i działa w zaufaniu, że ich przyjęcie nie będzie dla niego

niekorzystne. Skoro więc konsument z założenia nie zna obowiązującego prawa, nie sposób wymagać, by miał on świadomość, że zawarte w umowie postanowienia są niedozwolone i w związku z tym, by podnosił skutecznie zarzuty.

W przedmiotowej sprawie niewątpliwie mamy do czynienia z roszczeniami wynikającymi z umowy zawartej pomiędzy profesjonalnym przedsiębiorcą a konsumentem. Obowiązkiem Sądu było więc skontrolowanie, czy umowa łącząca pozwaną z firmą (...) Sp. z o.o. z/s w W. nie zawierała niedozwolonych postanowień umownych. W ocenie Sądu zastrzeżenie we wzorcu umownym, którym posługiwał się pożyczkodawca – obowiązku pożyczkobiorcy zapłaty rażąco wygórowanych kosztów wysyłania kolejnych wezwań do zapłaty, stanowiło posługiwanie się niedozwolonymi postanowieniami umownymi, które nie wiążą strony – konsumenta. Podkreślić należy, że dokonując oceny konkretnego postanowienia umownego w oparciu o przesłanki z art. 385¹ k.c. można odwołać się do licznych orzeczeń Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, których Sąd ten uznawał podobne postanowienia umowne za niedozwolone i zakazywał ich stosowania (por. baza LEX, wyroki w sprawach sygn. akt XVII Amc 13/08, XVII Amc 5597/11, XVII Amc 5474/11, XVII Amc 1765/11, XVII Amc 323/12, XVII Amc 5345/11). W ocenie Sądu naliczanie kosztów wysłania kolejnych wezwań do zapłaty w kwotach 35, 45 i 55 zł, nie znajduje żadnego uzasadnienia w rzeczywistych kosztach tej czynności i stanowi rażąco wysokie koszty windykacyjne, zważywszy, że przekraczają one wysokość naliczonych odsetek umownych, zastrzeżonych w przedmiotowej umowie pożyczki w wysokości maksymalnej przewidzianej w art. 359 § 2¹ k.c.

Z tego względu, uznając postanowienia § 10 ust. 1 przedmiotowej umowy, w części obejmującej treść: „Pożyczkobiorca zostanie obciążony kosztami wezwania do zapłaty w następującej wysokości: 35 zł za przesłanie pierwszego wezwania do zapłaty drogą pocztową po upływie 30 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki; 45 zł za przesłanie drugiego wezwania do zapłaty drogą pocztową po upływie 60 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki; 55 zł za przesłanie trzeciego wezwania do zapłaty drogą pocztową po upływie 90 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki” za niedozwolone postanowienie umowne, należało powództwo należności w kwocie 71,00 zł oddalić jako niezasadne.

Niezależnie od tego wskazać należy, że strona powodowa nie przedstawiła dowodu potwierdzającego wysłanie wezwania na adres korespondencyjny pozwanej, zatem zważywszy na treść art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. strona powodowa w tym zakresie nie sprostowała również ciężącemu na niej obowiązkowi udowodnienia faktów, z których wywodziła swoje roszczenia.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w pkt I i II wyroku.

Zgodnie z treścią art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia – wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

Podkreślić należy, iż założeniem tego przepisu jest uczynienie postępowania wykonawczego realnym ze względu na określoną sytuację ekonomiczną i finansową dłużnika. Unormowanie to daje bowiem możliwość antycypowania trudności mogących wyniknąć w toku postępowania egzekucyjnego, a które można już przewidzieć w fazie postępowania rozpoznawczego. Szczególne uzasadnione wypadki w rozumieniu powołanego wyżej przepisu nie muszą mieć wyjątkowego charakteru. O tym czy chodzi o szczególnie uzasadnione wypadki, decydują okoliczności konkretnego przypadku. Z reguły chodzić będzie o okoliczności leżące po stronie pozwanego, jego sytuacja majątkowa, finansowa i rodzinna, które czynią nierealnym spełnienie przez niego zasądzonych świadczenia od razu w pełnej wysokości (por. Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem pod red. J. Jodłowskiego oraz K. Piaseckiego, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1989, str. 511 - 512/).

Instytucja uregulowana w treści powyższego przepisu powinna służyć obu stronom: dłużnikowi – poprzez możliwość wywiązania się ze zobowiązania oraz wierzycielowi - poprzez zapewnienie realności spełnienia świadczenia przez dłużnika.

Jak wynika z poczynionych wyżej ustaleń faktycznych pozwana utrzymuje się ze świadczeń rentowych w wysokości 990,00 zł. T. W. zamieszkuje wraz z pełnoletnim synem na nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym. Nieruchomość ta stanowi jej wyłączną własność. Syn pozwanej pracuje dorywczo, partycypuje w kosztach utrzymania domu w sytuacji, gdy posiada jakieś środki pieniężne. Na skutek zajęcia dokonanego przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego pozwana faktycznie otrzymuje rentę w wysokości 690,00 zł. Po opłaceniu wszelkich kosztów utrzymania pozwanej pozostaje w miesiącu do swobodnej dyspozycji ok. 50 zł. Oprócz zadłużenia egzekwowanego w toku postępowania egzekucyjnego pozwana nie ma innych długów.

Biorąc zatem pod uwagę szczegółowo opisaną wyżej sytuację rodzinną oraz majątkowo - zarobkową pozwanej Sąd uznał, iż w przedmiotowej sprawie spełnione zostały przesłanki o określone w treści przepisu art. 320 k.p.c. i należność zasądzoną w punkcie I sentencji wyroku rozłożył na 11 miesięcznych rat, z czego 10 rat w wysokości 50,00 zł, a ostatnia rata w wysokości 44,60 zł, powiększona o należne odsetki wynikające z pkt I wyroku.

W ocenie Sądu powyższa sytuacja rodzinna, majątkowa i zarobkowa pozwanej nie pozwala jej uiścić należności dochodzonej pozwem jednorazowo w pełnej kwocie, a rozłożenie dochodzonej przez stronę powodową kwoty na raty zapewni realność jej spełnienia. Poza tym nie sposób zatem przyjąć, iż spłata należności objętej pozwem mogłaby nastąpić kosztem rezygnacji bądź ograniczenia wydatków pozwanej związanych z jej bieżącym utrzymaniem.

Ponadto zaznaczyć należy, iż orzekając o rozłożeniu zasądzonej wyrokiem kwoty wzięto również pod uwagę uzasadniony interes strony powodowej. W toku postępowania nie zostało stwierdzone, aby sytuacja finansowa powodowej spółki wymagała żeby pozwana jednorazowo dokonała spłaty na jego rzecz należności objętej pozwem tym bardziej, iż należność objęta pozwem nie jest znaczna i w żaden sposób nie może rzutować na sytuację finansową strony powodowej.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie III sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., mając na względzie, iż strona powodowa poniosła koszty w łącznej wysokości 227,00 zł oraz że wygrała proces w 88,46 % (pkt IV wyroku).

Michał Rachel